

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brēz pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani, 10. januarja.

Nemci so vedno zatrjevali, da je češki notranji uradni jezik v neki zvezi z Dunajskimi punktacijami. Čehi so pa zahtevalo, da se o notranjem jeziku na Dunaji ni ničesar dogovorilo, da torej zahtevanje Čehov ne nasprotuje Dunajskim punktacijam.

Mi smo tudi zastonj v Dunajskem dogovoru iskali kake določbe o notranjem uradnem jeziku. Jedino revizija jedne ministerske jezikovne določbe se je obetala, kadar bodo okraji že po narodnostih razdeljeni. Ker pa dotična jezikovna naredba govori samo o občevalnem jeziku s strankami, smo bili pač opravičeni misliti, da se na Dunaji sploh o notranjem uradnem jeziku govorilo ni, da torej vso stvar spravlja nemški poslanci le zaradi tega v zvezo z Dunajskimi punktacijami, ker hočejo preprečiti, da bi se ne ustreglo češki želji. Nemci bi vedno radi videli, da bi vsaj one dežele, ki so nekdaj pripadale nemški zvezi, veljale za nemške in zatorej napenjajo vse sile, da se ohrani vsaj v notranjem delokrogu nemško poslovanje.

Kaj se je na Dunaji govorilo, o tem seveda mi nesmo ničesa vedeli, kajti do sedaj so bili vsi dogovori zaviti v zagrinjalo tajnosti, torej smo se mi mogli vedno ozirati le na skele Dunajskih konferencij, če tudi ne pripadamo k onim, ki trdijo, da so stranke, ki so se posvetovale na Dunaji vezane le na besede zapisnika, temveč smo tega mnenja, da se je treba ravnati tudi po duhu, v katerem so se sklenile. Ta duh se je pa nam razkril v spravni komisiji in sicer razkrila sta ga nemška poslanca dr. Plener in dr. Schmeykal. Narod češki je lahko hvaležen temu dvema možema, da sta razkrila resnico, katero so staročeški zastopniki prikrivali.

Na Dunaji pri konferencah se je govorilo tudi o notranjem uradnem jeziku. Pogovor izprožili so bili Čehi. Taaffe je pa odločno izjavil, da je notranji jezik le stvar eksekutive in da bi vrla morala pretrgati pogajanja, če se začne o tem razpravljati. Še jasneje se je pa izrazil grof Schönborn, ki je brez vseh ovinkov povedal, da se vrla strogo hoče dr-

žati stališča, da mora biti notranji službeni jezik nemški. S tem, da češki odpolanci temu neso odločno ugovarjali, temveč iepo molčali in potem se pa lepo mirno dalje dogovarjali, so vendar jasno pokazali, da so pripravljeni v tem oziru prijenjati vladu.

Nemški zastopniki so tudi njih postopanje moralni tako tolmačiti. Naravnost neumljivo je potem potegovanje Riegrova za češki notranji jezik, ko je po tako odločnih izjavah ministrov moral vedeti, da ne bode ničesar dosegel.

Dolžnost staročeških zastopnikov na Dunaji je bila, da pobero svoja kopita, ko so slišali omenjene vladne izjave, kajti vedeti so morali, v kakem duhu se bodo gibala vsa daljša pogajanja. Vedeti so morali, da se je vsa sprava uprizorila le za to, da se zagotovi nemštvu prvenstvo v deželi, ki je po večini slovanska. Dr. Rieger in drugovi so se močno zgrešili proti narodu češkemu, ker so se še dalje pogajali. Sploh mi ne moremo razumeti njihovega postopanja.

Češki zastopniki, ki neso bili na Dunaji, pa najbrž o teh dogodkih ničesa vedeli neso. Dr. Rieger je dobro znał, da bode nastal upor celo mej njegovimi političkimi pristaši, ako jim vse razloži. S svojim potegovanjem za notranji uradni jezik v deželnem zboru je hotel češki vodja le prikrivati svoje postopanje na Dunaji. Vlada in Nemci so pa tudi molčali, dobro vedoč, da se v deželnem zboru za spravo ne dobi več večine, če se izvede te podrobnosti o Dunajskih pogajanjih. Zato pa vseh staročeških poslancev ne moremo tako obsojati, kakor one, ki so bili na Dunaji, če so se potegovali za spravo. Po pojasnilih, ki so jih dobili od dr. Riegra, sodili so morda, da se bodo dale češčini ložje pridobiti kake pravice, ako se ne postavijo vrladi naravnost po robu. Od tod morda tudi prihaja, da so še le zadnji čas dr. Riegra zapustili mnogi pristaši, kateri neso bili baš prisiljeni od svojih volilcev.

Da so pa Nemci v komisiji razkrili te podrobnosti, tega si ne moremo drugače tolmačiti, nego, da so izgubili že vse upanje, da se sprava dožene, kajti, gotovo sta dr. Plener in dr. Schmeykal dobro

vedela, da s svojimi pojasnili ne utrdita stališča dr. Riegru, ki se dosledno bori za spravo.

Pravice do notranjega češkega jezika pa vender Čehi pri dogovarjanji na Dunaji neso zgubili. Dr. Rieger ni imel nobenega pooblastila na Dunaji pogajati se v imenu vsega naroda češkega. Tudi vladni odgovor te pravice nikakor ni mogel odpraviti. Po obnovljenem deželnem redu Ferdinandovem sta na Českem oba jezika jednakopravna. Ta zakon se pozneje ni nikakor premenil, temveč je še vedno v veljavi. Ministerske premenbe ga premeniti neso mogle, ker se take naredbe morejo opirati le na zakone, če pa zakonom nasprotujejo, so pa nezakonite, ustava ga ni premenila, ker se popolnoma ujema z njim. Zato se bodo češki narodni zastopniki še nadalje potegovali za to pravo naroda češkega. Samo dr. Riegru in vidi so ta pojasnila neizmerno škodovala. Vlada sedaj ne more več zahtevati zaupanja od češkega naroda, dr. Rieger pa še manj, ker je na Dunaji tako lahkomiselno igral s pravicami naroda svojega in zatorej mora se vodstvo izročiti drugim zanesljivejšim rokam.

Po ljudski štetvi.

I.

Ljudska štetev na podlagi odnošajev, kakor so bili dne 31. decembra minolega leta je dovršena, oziroma dovršuje se ter polagoma prihajalo bode na dan, kakšne rezultate bode imela in kako razmerje mej posamičnimi narodnostimi se bode pokazalo. Kar smo poprej samo pričakovali, oziroma česar smo se bali, da bodo nasprotniki Slovanstva uporabili vse sile v to, da umetno znižajo število Slovanov, da se bode politična strast lotila dela, ki ima v prvi vrsti le statistično-znanstvene namene, to se kaže še predno smo izvedeli za številke, ki nam bodo najjasneje govorile o tem, koliko so nasprotniki naši dosegli tega svojega namena.

V konkretnih slučajih začenja dobivati dan na dan stvar jasneje lice. Govorili smo v našem listu že o pojedinih tacih slučajih, ki so celo taki, da bodo dali povod sodnijskim preiskavam, kakor n. p. omenjeni slučaj v Budejevcih na Českem. Navedli

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Sneg! Sneži na vse strani, kakor da bi v debelih kosmih pavala padała z neba. Na ulicah in trgi kupičijo se snežne barikade, ljudje, hiteči po javnih prostorih, pobeljeni so, kakor da bi jih bil kandiral g. Kirbiš, ali kateri drugi sladčičar. Dan za dnevom množi se snežna odeja in dasi se sneg trebi in odvaža, vendar človek večkrat čuti nedostatnost obuvalu svojega. Strehe in drevje ima izredno zimsko lice, vse je nekako predugačeno, najmarkantnejši pa je stari Radecki v „Zvezdi“. Le poglejte ga! Visoko belo kučmo ima na glavi, okoli vrata pa so se nabrale snežinke nalik belemu kožuhu in začrnelo bronasto lice in snežni okvir, to Vam je uprav slikovit prizor, vreden, da bi ga posnel kak amatér-fotograf.

Zares, nenavadno je patinirano Radeckega lice v snežnobelem obvodu, skoro isto tako nenavadno, kakor „zamorski“ duhovnik, o. Danijel Suror, ki biva te dni v Ljubljani in je vse trcjalke in trcjalke spravil po konci. Gospod o. Suror je nekda iz Sudana in prišel po nič več nenavadnem dolgem

potu v belo Ljubljano nabirat milodarov za črne mure v Afriki, katere nam je Stanley tako podrobno popisal, za katere pa vsaj moja malenkost ne goji posebnih simpatij, ker se držim načela, da mi je srajca bližja, nego li sukna.

Izza svojih dijaških let spominam se jednacih poskusov, ko je „Abuna Soliman“, naš rojak Knobleher, pobiral po Ljubljani milodarov za misijonsko postajo v Kartumu, ko smo doprinašali razna darila, odkupovali mure in sploh storili vse, kar je bilo možno. Knobleher bil je uzoren mož, a vse početje se je izjavilo. Knobleherja uničilo je, žal, afriško podnebje, odkupljeni muri pa neso nikomur bili v čast. Zato bi bil jaz mislil, da bi prenehali s tacimi eksperimenti. Ubog narod smo, zakaj baš iz nas odvajati toliko novcev, dokim bogati Francozi in Angleži uprav v Afriki iščejo svoje molzne krave.

Oče Danijel Suror ima v Ljubljani posebno srečo. Ne le da trcjalke in druge ženske natančno opazujejo, kako majhna so mu ušesa, kako nežne in drobne so mu roke, ne le, da so nekaterniki šli trikrat k „ofru“, samo da so si črnega dubovnika ogledali in ogledale nekoliko bližje, bil je tudi gmotni efekt jako povoljen.

Na novega leta dan dobil je v frančiškanski cerkvi pri „ofru“ do 300 gld. Isti dan popoludne

pri „Uršulinkah“ 285 gld. V nedeljo potem pri sv. Jakobu 225 gld., na sv. treh kraljev dan pri sv. Petru 270 gld. Koliko denarja se je pa zanj znosilo „na porto“ pri frančiškanih, o tem molči zgodovina. Žetev v Ljubljani je izdatna. Kakor pričoveduje drugi misijonar o. Geyer, nabralo se je v Ljubljani v malo dneh kacih 1800 gld. Na Ogerškem in Hrvatskem v več tednih ni bilo toliko. Zagreb vrgel je samo 50 gld. Najboljše branje bilo je v Solnogradu, kjer so ljudje v stolne cerkve zakristijo znosili nad 2000 gld. Za Solnogradom pride takoj Ljubljana.

Zamorski duhovnik, o. Sorur je sedaj obolel, ker se je pri „ofru“ v Št. Peterski cerkvi premrazil. Želim mu, da bi se kmalu ozdravil, ne morem pa zamolčati svojega začudenja, da se uporablja takšna reklama in pošilja toliko novcev iz dežele, ko vendar sicer, kadar gre za domače pogorelice, ali za stradajoče barjane ni videti drugačega, nego zapete žepe in ni niti sledu darežljivosti, ki se je pojavljala te dni. Razven blagoslovjenega mura, ki je pretekle dni vzbujal toliko pozornosti, razven snega, ki nas trdovratno nadleguje, zanimal me je tudi filharmoničnega društva koncert, to pa največ zaradi tega, ker sem na sporedu zazrl tudi „Italienisches Liederspiel“. Ko je pred leti izborni

smo nekoliko drugih slučajev, ki so se dogodili meji nami. Navajajo jih tudi drugi slovenski listi, ter povdorjajo, s kakim pritiskom se je delalo povsod.

Ne da se tajiti, da se je narodna zavest meji Slovenci v zadnjem desetletju, po zadnji ljudski štetvi namreč, gotovo povsod ojačila, da smo v tem oziru napredovali, da se narod naš vedno bolj prebuja v svoje celoti. Jeli pa ta narodna zavest se razširila tudi meji slovenskimi prebivalci naših mest in trgov v onej meri, da bodo brezuspešni ostali vsi krivični naporji naših nasprotnikov, je li smo v obče napredovali v toliko, da bode naš napredok vsaj mogel vzdržati ravnotežje nasprotnemu pritisku?

Gotova istina je namreč, da je agitacija nasprotnikov letos veliko silneja in huja nego je bila pred desetimi leti. Takrat se je pričakovalo mnogo od lokavo nastavljenih pasti, v katero naj bi se lovili nezavedni ali svojemu rodu protivni Slovani. Za njih v prvi vrsti nastavljena je bila past, zvana „Umgangssprache“. Nič ni pomagalo vse govorjenje in pisanje, ostala je nastavljena tudi letos.

Skrb zavednih domoljubov in narodnih županstev je zdaj, da se strogo pazi na vse nepostavnosti, ki so se vrstile, da se pri reviziji popisnih pol popravijo vsaj najbolj kričeče krivice, ki so se dogajale.

Kjer bi se pa ne moglo pravočasno pomagati na ta način, tam pa naj stopi časopisje naše v akcijo. Ono naj odkriva svetu vse take slučaje zagrizene nasprotniške strasti, odprejo naj vsi naši domači listi stalno rubriko, v kateri se bodo prijavljali vsi taki slučaji, spodbujajo naj narodnjaki drug drugega, da ne ostane prikrit nobeden tak slučaj. S tacimi dokazi v roki bodo mogli narbolj temeljito dokazati, da „občevalni jezik“ ne služi istim namenom, katere bi morala imeti ljudska štetev, nego da služi samo strankarskim namenom. Če so celo nepristransko sodeči nemški listi odločno se izrekli proti zlorabi, oziroma proti neopravičenosti te rubrike, je pač jasno, zakaj jo merodajni nemški faktorji neso hoteli opustiti navzlic vsem opravičenim ugovorom.

Nabirajmo torej zdaj marljivo potrebno gradivo, ter zabeležujmo vse take slučaje, katerih žalibog gotovo ne bode primanjkovalo. Naše slovensko časopisje pa si bode pridobilo veliko zaslugo za narodno stvar baš s tem. Zavezali bodo lahko hudočnim nasprotnikom zlobne jezike, razgovarjanje o tej stvari pa bodo budilo in poučevalo naš narod, da bode spoznanje velike važnosti tega vsach deset let se ponavljajočega ljudskega popisa seglo vedno globeje in globeje, da se bode manjšalo vedno bolj število onih, kateri se vedoma ali nevedoma dajo zlorabit nasprotnikom našim v strankarske svoje namene.

Za trdno se nadejamo, da se pokaže splešni naš napredok v celoti, kjer pa bi v posamičnih krajih bil navidezno izid nam nepovoljen, ali bi se prikazal nazadek, skrbeti nam je, da razkrijemo svetu prave razloge za tako navidezno nazadovanje, in ti so le iskati v pomnoženi strastnejši agitaciji nasprotnikov. Zatorej pričakujemo z veliko radovnostjo razglas prvih oficijelnih izjav o izidu ljudskega štetja.

Y.

skladatelj in pevovodja g. A. Nedved s to skladbo stopil pred občinstvo, izvajala se je tako točno in precizno, da se je morala dvakrat ponavljati. Navzle lepemu uspehu pa je takrat rekel gosp. Zöhrer: „So was gehört in kein Concert, sondern in eine Liedertafel!“

Sedaj čez toliko let pa je g. Zöhrer temeljito preobrazil svoje nazore in isto skladbo sam spravil v koncert, ki je pa zares močno spominjal na kakšno ponesrečeno „Liedertafel“. Društveni instrumenti bili so hripavi, uglašenje za pol glasu višje, nego Mancio sicer peva, zaradi česar je svoj poslednji „part“ samo markiral. Ker je bila samo jedna skušnja, videla se je vrhu tega močna negotovost in razvzen par točk, katere je tuji pevec izborni pel, so bile vse ostale take, da se najpriştneja kritika o njih izreče v kratkih besedah „Schwamm darüber!“

Gredé mimo novega poslopja, kateremu bode me „Tonhalle“, sem sicer večkrat zavidal filharmonično društvo za nove ugodne prostore sredi mesta, ko sem se pa vračal od rečenega koncerta, nehalo me je vsa zavist in na misel mi je prišel stari pregovor: „Kaj pomaga še tako lepa skleda, če pa ni kaj v njo dejati?“

s.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 10. januvarja.

Češki deželní zbor.

Posvetovanje o preosnovi deželnega kulturnega soveta se jako počasi nadaljuje. Sedaj je rešenih 21 paragrafov. Pri nekaterih paragrafih so Mladočebi naglašali, da je treba zanje dvetretjinske večine, ker preminjajo nekoliko deželnih red; vrhovni deželni maršal, ki ima sam odločevati v tacih uprašanjih, se je vselej izrekel, da zadošča navadna večina.

Državne železnice.

Sedaj je baje že trdno skleneno, da se za državne železnice osnujejo štiri ravnateljstva in sicer na Dunaju, v Pragi, Gradci in Levovu. Ravnateljem za gališke železnice bude imenovan poslanec Bilinski. Poljski klub se hoče odločno potegniti za to, da se uvede na galiških državnih železnicah poljski uradni jezik in da se bode pri imenovanju ravnatelja vselej uprašal tudi deželni zbor za mnenje.

Vnanje države.

Lucki.

O Luckem se sedaj pripoveduje, da je bil, predno je prišel v Bolgarijo, že pregnan s svojo ženo v Sibirijo, od koder se mu je posrečilo užati preko Kitaja. Mož potem o svoji ženi ni nicensar slišal. Kaj da je bilo uzrok njegovemu pregnanstvu v Sibirijo, se ne ve, najbrž je bil zamotan v kako nihilistično zaroto. Znano je še, da so ruski listi nedavno trdili, da imajo nihilisti najvarnejše zavetje v Bolgarski, tem trditvam je najbrž dalo povod to, da so izvedeli, da je Lucki v Bolgariji. Omeniti je pa, da je ta mož prišel v Vzhodno Rusijo, kjer je dobil majhno službico pri stavbinskem uradu, predno se je zjedinila Bolgarska, torej ko še ni vladal Stambulov.

Povišanje carine na žito.

Finančni minister italijanski namerava znatno povišati carino na žito. Davki so lani manje donesli državni blagajnici, nego se je pričakovalo in voda je zatoj prisiljena iskati si novih dohodkov. Povišanje carine bode pa nižje stanove hudo zadelo, ker bode podražilo kruh. Vladna stranka je pri volitvah obetala, da ne bode dovolila nobenega povišanja davkov, sedaj se pa kaže, da je te svoje oblube že pozabilo. Italija si iz finančne zadrege drugače ne bode pomagala, nego da pomanjša stroške za vojsko. Tega storiti pa vlada ne mara, ker bi potem Italija ne mogla mešati se v vsa evropska uprašanja.

Francoske monarchiste

je močno potrl izid volitev za senat. Nekateri njih listi pri tej priliki vso krivdo izvrčajo na kardinala Lavigerja in druge duhovnike, kateri so se izjavili za republiko, drugi pa obirajo poslanca Piou-a in pristaže njegove, kateri so osnovali republičansko konservativno stranko. Jeden list je pa našel krivdo v sedanjih monarchističnih vodjah, ki ne razumejo prav političnega položaja, zatorej zatevata, da se voditelji zamenjajo z drugimi možmi.

Alzacija in Lorena.

Nemška vlada baje hoče preklicati naredbo, da iz Francije ne sme nihče v Alzacio in Loreno, če njegovega potnega lista ni pregledal veleposlaništvo v Parizu. Ta naredba je jako ovirala promet. Izdala se je bila, kakor se je izjavil knez Bismarck, za to, da se Francozom v glavo ubije, kje je nemška meja. Preosnovati hočejo pa v Alzacijski in Lorenski policijo tako, da bodo strožje nadzorovali tuje, da ne bodo mogli Francozi začenjati mej prebivalstvom kacih agitacij.

Doktor Holman.

Božična povest.

(Ruski spisal M. Božen; preložil I. J. Štefanov.)

(Konec.)

— Da, draga Edita, midva morava potrpežljivo čakati! Jaz se ne morem odreči svojemu stanu in poklicu in dobro vem, da me ti umeš!

V tem trenutku se je zaslišal cerkveni zvon in napolnil srce Rihardu s tihim pobožnim čuvstvom.

— Moj Bog! — spregovoril je v goreči molitvi — razsvetli mrak napolnjavači mojo dušo!

Odšel je od okna, vzel iz omare knjigo, katere pa ni mogel čitati, se podprl z roko ter se pogreznil v globoke mlsli.

V tem hipu pridrdrala je lepa kočija do njegovega doma in kmalu so se čuli korako po stopnjicah. Rihardu služeči deček ustopi ter reče: „Gospod doktor, nekdo bi rad govoril z Vami.“

— Dobro, reci ustopiti!

Vrata se odpró in Holman ne veruje svojim očem ustane: pred njim je stal bankir Kružij!

— Gospod Kružij!

Bankir se je počasi približal in mu rekel:

— Dà, jaz sem sedaj pri Vas „gospod Kružij!“

Revizija ustave v Belgiji.

Zveza konservativnih političnih društev v Belgiji je pismeno pouprašala vsa društva, katera so v zvezi, se li naj premeni ustava in kako. Od odgovorov je zavisno, kako bodo nadalje postopalo društvo v tej zadevi. Konservativci belgijski so v veliki zadregi. Meji narodom je vedno močnejša agitacija za razširjenje volilne pravice in se ni moči dolgo več ustavljati željam prebivalstva v tem oziru. Vedo pa dobro konservativci, da bi jim znatno razširjenje volilne pravice utegnilo jako škodovati, da celo spraviti ob večino v zbornici. Potem takem ni čudo, da se za revizijo ustave odločiti ne morejo.

Dopisi.

Iz Spodnjih Libuč 8. januvarja. [Izv. dop.] V živem spominu je nam še obnašanje naših „nemških“ Pliberških sosedov dne 5. oktobra l. l. Omikani meščani vsprejeli so nas takrat kakor roparje, vse je bilo na nogah, tudi požarna brama, ki je naše „vindišarske buče“ (tako je stalo tačas v nemških časnikih), hotela blagodušno z brizgalnicami ohladiti in „krofasti Jozl“ (to človeče je Steinbergov major Metnic) je nas celo za pse zmatral, ko je nam kazal svoj pasji bič. Biali so se tudi kakšne nalezljive bolezni, ker so nam krčme zaprli in stražili, škoda da nas ni še žandarmerija nagnala kakor ciganov, tega bi bili takrat Pliberščani najbolj veseli. Čudno se nam zdi, zakaj nas v drugih časih iz svojih krčem in prodajalnic ne podé in naše slovenske krajevje tako radi jemljó.

Napisi po mestu so itak vši nemški, torej imajo Pliberščani svojo pijačo in svoje blago le za Nemce, in torej se meni še bolj čudno zdi, kako da se Slovenci predvrnejo v nemške krčme in prodajalnice zahajati in te Nemce tako nadlegovati.

Prav imajo potem oni Nemci, ki jim za to z bičem preté, zakaj se pa tako nadležni in pokvarjajo s svojo pričujočnostjo Pliberški nemški zrak? Mnogi Pliberški obrtniki so se itak že izrazili, da so veseli, ako noben Slovenec k njim ne pride.

Pač pameti manka tem Slovencem, zato dobivajo od svojih ljubeznejivih sosedov „Nemcev“ (nemškutarjev) priimke kakor: slovenski trap, slovenski vol i. t. d.

Od Šmihelčanov se to dozdaj ne more reči. Ti so se od 5. oktobra popolnoma od Pliberščanov odločili. Dobili so si svojega sedlarja, peka in zdaj še celo mesarja, in ko bi davkarje in sodnije v Pliberku ne bilo, bi s časoma pozabili, da Pliberk sploh še obstoji. No, ti dve reči bi radi za same Pliberščane pustili, posebno davkarjo. Zakaj bi Pliberščani ne mogli plačevati za vse štibre, saj so tako imenitni bogataši in hočejo cele okolici ukazovati! Škoda je le, da smo mi Libučani primorani s svojo pričujočnostjo jeziti Pliberščane, ker kot dobri kristjani moramo tja hoditi v farno cerkev prihajati.

Temu bodo zdaj Pliberščani odpomogli, ki so si zdaj zmislili, da bodo luterani postali in „farje“ v Libuče spodili. Izvrstno Pliberščani! Tako bo pravo, tako nam bo vsem pomagano!

Dalje v prilogi.

Usedši se na stol in na molčečega Holmana zroc mu reče:

„Holman, prišel sem k Vam, da bi . . . ; beseda mu zastane — pri meni doma je vse v ne redu: žena boléha, hči je otózna in bolestna in jaz moram priznati, da uzrok temu — sem jaz sam! Prišel sem k Vam s prošnjo, da jo kot dober zdravnik, ozdravite.

Ali pomiclite, g. Kružij — jaz . . .

— Ne recite mi takô, Rihard; imenujte me, kakor prej, očeta; ne zamerite mi in hitimo k Editi!

— Zelo radostno g. Kružij! vsklikne Rihard vznemirjen — a jaz . . .

— Dobro znam, kaj hočete reči, Rihard. Idite z mano in nikar se ne mudimo. Jaz sem bil kričiven, Holman; to jaz že z davnem vem in Vas radi Vaše neupogljivosti še bolje spoštujem.

In ako sem misil po svojih nazorih svojo hčer osrečiti — zadnji dni so me popolnoma razili. Potem . . . danes . . . solzé in благодari delavec, kojemu ste tešili ženo prečuvši cele noči v njegovem siromašnem stanovanju . . . vse to je predrugačilo moje nazore do Vas. —

Bankir prime doktorja za roke in ga pritisne k sebi.

Vam je itak katoliška božja služba zoprna, da Vas ob nedeljah komaj 20 v cerkev prihaja, mi pa bi radi svoje duhovnike imeli in že davno na to mislimo, da bi si svojo faro ustanovili.

Pa mi ubogi kmetje nemamo toliko denarja, kakor Vi, da bi kach 20.000 gld. vkupe spravili. Vam bogatašem bo le malenkost sezidati si luteransko cerkev, pastorja dobite morebiti zastonj, saj je v Pliberku toliko zgovernih in za človeštvo ujetih mož. Kako impozanten bi bil na primer „krofasti Jozl“ kot pastor ali Majer in če že v Pliberci nobenega ne uajdete, bo Vam to v Šmibelu Peterman rad storil.

Mežnarja tudi ne bote rabili, le samo jedno vrsto zvonov v svoj zvonik obesite, kako radi bote ž njimi zvonili!

Pa dosti šale. Naša Pliberška fara šteje nekaj čez 4000 duš, ima župnika in dva kapelana. K nam Libučanom spada 1800 duš, imamo svoje pokopališče in prostorno lani razširjeno cerkev, naša okolica je tako od Pliberka oddaljena, od nas dobivajo kapelani večinoma svoj zaslužek, od Pliberka nemajo beliča. Ali bi se torej ne spodobilo, da bi mi vsako nedeljo in praznik svojo božjo službo imeli? Pliberčani itak v cerkev ne hodijo in za ostalih 1000 duš sta mislim dva duhovnika dovolj.

Nekdaj bili so Pliberčani še verni kristijani zdaj nam pašo mladino po krčmah od božje službe zadržujejo in s svojim „klafanjem“ pokvarjajo, tako da naša okolica v veri in v krščanskem življenju propada. Ali se to res spodobi? Prosrite in se Vam bode dalo, trkajte in se Vam bode odpelo, pravi sv. pismo. Naš milostljivi g. knezoškoš so varuh vere in krščanskega življenja in nam go tovo naše prošnje ne morejo odreči.

Kadar se že liberalcem ustreže in se na njihovo voljo prestavlajo in premeščujejo duhovniki, zakaj bi se ne ustregio nam katoliškim Slovencem.

Torej bodimo mi Libučani složni in stanovitno tirjajmo svojo božjo službo za naš kraj in Bog bo dal nam srečo!

Libučan.

Iz Litije 9. januarja. [Izv. dop] Zapustil nas je dne 8. t. m. tukajšnji žel. uradnik g. Vrančič ter se preselil na svoje novo odlično mesto, v Postojino, kot načelnik tamošnje žel. postaje. Obžalovati je našemu okraju to izgubo, ker nas je ostavil ljubezniški družabnik, odličen, uljuden in spreten uradnik, dobrotnik in podpornik vsega lepega in blagega, posebno naših društev, ter vrlin vzgleden narodnik. Rudi teh odličnih svojstev užival je g. Vrančič v našem krogu ljubezen in splošno spoštovanje; v dokaz temu napravilo mu je za odhodnico naše pevsko društvo lepo podoknico, pri odhodu pa se je vkljub temu, da se je moral po cesti bresti sneg za čevelj na debelo in dasi je snežilo, da se ni videlo 50 korakov daleč, zbralo najodličnejše gospode toliko, da je bila čakalnica popolnoma napolnjena.

Tudi tukajšnje gospe izgube z gospo Vrančičevo ter nje dražestno gospodično sestro, ljubezniški in kratkočasni ter za svoj ljubljeni narod delujoči družabnici; občutljiva je ta izguba tembolj, ker žalibog ne moremo upati, da se nam kmalu po drugih nadomestē.

— Ostanite zdravnik in dobrotnik trpečega človeštva, pričavti z drhtečim glasom. — A sedaj, doktor Rihard, hitimo! Doma nič ne vedo, da sem odšel k Vam in jaz komaj čakam minute, ko budem videl Edito zopet srečno in veselo.

Rihard se je dal pregovoriti in šel s Kruzijem, kateri ne govoreč skoro ni besede je Holmana držal za roke in ga labno bôžal.

Kočija se je ustavila pri znani hiši. Prišleca sta stopala po širokih stopnjicah: Kruzij odpre duri in krasna svetloba se je širila po sobani.

Toda Rihard ni ničesar drugega videl, kakor bledi in suhi obraz, kateri se je nekako s strahom, proti njemu obrnil; začul je svoje ime, potem pa se je spustil k Editi in jo objel.

— Oče, oče! Šepetal je mlada devojka naslonivši se na prsi svojega ljubimca.

Kruzij poprime podano mu malo ročico in jo nežno pritisne na svoje lice, mej tem padeta dve debeli kaplji na njega sivo brado.

— No, prosim, nikar se ne jezi, trdi doktor, pravi on — pri meni zate ni pripravljenega družega darila kakor lausko leto; a jaz vidim, kakot je drago in se najdejam, da ga bodeš dobro hrani vse svoje življenje.

Ker pa ni nesreča brez sreče, je tudi ta sreča zadela Postojince, katerim častitamo iz sreča na tej pridobitvi.

Vam pa, č. gospod Vrančič, ter Vaši ljubezniški rodbini še jedenkrat ponavljajoč želimo: Bog Vas ohrani zdrave in srečne na novem mestu, — spominjajte se večkrat na Vas ljubeče Litijke!

T...

Ljubljanskega „Sokola“ občni zbor.

(Dalje.)

Spoloh se je odbor „Sokola“ zanimal za vse vnanje veselice, katerih je bilo tudi letos obilno število. Ako se „Sokol“ ni mogel odzvati vsem povabilom iz naših domačib, kakor tudi vnanjih krajev — kdo mu bode mogel štetiti to v zlo? „Sokol“ storil je gotovo svojo dolžnost, ako se je udeležil gori opisanih slavnostij; nikakor pa neso pripuščale razmere, da bi se bil udeležil tudi onih narodnih veselic, ki so bile v prvi vrsti le lokalnega pomena. Vendar se je pa „Sokol“ vedno primerno in dostoplj spominjal vseh veselih in žalostnih dogodkov na slovenski zemlji, ter se zanimal za vsak napredok, za vsako pridobitev, pa tudi za vsako izgubo. Iz poročil o dotednih veselicah in iz dogodkov, ki so bili čitati v slovenskih listih, poizvedeli ste, bratje „Sokoli“, da je odbor o tacih prilikah razposiljal naudušene brzjavke, ter tako vzdržaval vez vzajemnosti z drugimi slovenskimi društvami.

V zimskem tečaji priredil je „Sokol“, kakor običajno vsako leto dne 5. decembra jako udomačeni in priljubljeni „Miklavžev večer“ z raznovrstnim programom; strelski odsek pa je pričel s 1. decembrom svoje redno strelijanje v čitalnici ter si izbral načelnikom brata Pavla Skaleta. Prve dobitke za strelijanje dali je „Sokol“ iz svoje blagajne.

Slovenski oddelek skupnega slovenskega lista „Sokol“ uredoval je tudi v preteklem letu brat Srečko Magolič.

V posebno radost mi je dalje poročati, da se je občna želja, zgraditi si svoj „Sokolski dom“ — zdatno približala svojemu uresničenju.

V svoji seji dne 5. avgusta sklenil je slavni mestni zbor, odstopiti „Sokolu“ brezplačno stavišče za zgradbo „Sokolskega doma“ tik Voltheimove vile in kmalu potem je tudi visoka c. kr. deželna vlada potrdila ta sklep.

Odbor ukrenil je na to takoj vse potrebno, da se sestavijo načrti, ter je izvolil v to svrhu poseben zgradbeni odsek, obstoječ iz odbornikov br. Jaromira Hanuša, Frana Muhačka in društvenega tajnika. — Ob jednem dala se je odseku oblast, poklicati k svojemu posvetovanju še druge vešake v stavbenevih stavareh in v telovadbi. — Zgradbeni odsek imel je potem dve seji, katerih so se na posebno povabilo udeležili tudi br. Mat. Benčan, Fran Brunet, Jaromir Hanuš, Vladimr Hrasky, Anton Klinar in Josip Noll. — Sestavil se je za zgradbo natančen program in na podlagi taistega predlagalo se je odboru, da razpiše natečaj za specijalne načrte. — Odbor je temu predlogu pritrdil, a svojega sklepa ni uresničil. — Zaprečil je to splošen glas, da se bode že v teklu prihodnjega leta gradil „Narodni dom“ in izražala se je želja, naj bi „Sokol“ svojo zgradbo spojil z „Narodnim domom“. — Odbor bil je vsled tega primoran, celo vprašanje preložiti do občnega zборa. — Tu naj dala celo društvo poslujočemu odboru natančna navodila, kako naj v bodoče o tem vprašanji postopa ter se odločno in konečno izjaviti, ali ostane pri prvotnem ukrepnu ali ne. — Odbor, ki je imel sicer za rešitev tega vprašanja splošno in neomejeno poblastilo zadnjega občnega zboru, moral je z ozirom na pojavljajoča se različna mnenja odložiti vsak definitiven sklep, ker ni hotel prevzeti tolike odgovornosti naše, ter je zategadelj odložil celo stvar do danes. Brate „Sokole“ pa prosim, da pozneje natanko izrazijo svoje mnenje in stavijo potrebne predloge.

O društvenem gmotnem položaju poročal bode društveni blagajnik brat Pavel Skale.

Okončuje izvršiti mi je še dolžnost, da se spomnim pokojnikov zadnje dobe. Pred vsemi omeniti mi je britke izgube, katera je zadela društvo vsled smrti odličnega našega častnega člana Davorina Trstenjaka. Pri pogrebu, ki je bil dne 5. februarja m. l., bilo je društvo zastopano po posebnem odposlanstvu, obstoječim iz brata staroste ter bratov Jaromira Hanuša in Jos. Prosenca, ter požalo na njegovo rakev krasen venec s trakovi.

— Dalje pograbila nam je smrt častnega člana Ivana Kukuljeviča Sakcinka, dalje brate dr. Frana Božiča, Janko Kavčiča, nekdanjega odbornika brata Jos. Gebo in kmalu potem tudi brata Josipa Tomeka. — Pokojnika Josipa Gebo in Josipa Tomeka spremilo je veliko „Sokolov“ v draščeni opravi na zadnjo pot, ter položilo vence na njih rakev. Srčno moramo obžalovati izgubo tacih vrlih mož. — Bodite vsem blag spomin!

Končno šteje si odbor v prijetno dolžnost, da se odkritosreno zahvaljuje na tem mestu, slavnih narodnih čitalnic, katera je pri vsaki priliki prepustila „Sokolu“ svojo dvorano na razpolaganje in sploh vsem onim društvom, katera so mu na ta ali oni način pomagala pri izvrševanju njegove težavne naloge. — Ako imam še jedno željo, gotovo je opravljena ta, da bi oni narodniki, ki vselej in povsod naglašajo svojo narodnost, v istini tudi kot člani pristopili našemu društvu, katero je gotovo vse podpore vredno, ter tako dejanjski pokazali, da jim je prospeh naroda slovenskega na sreči. — Le tedaj, ako bude število članov zdatno naraslo, nadejati se je „Sokolu“ boljših časov. — Oduševljenost za stvar ga je rodila; oduševljenost za stvar more ga vzdržati. Upajmo, da bude vsa dosedanja nebriznost nekaterih narodnih krogov ponehala in da bude „Sokol Ljubljanski“ v tekoči dobi našel zdatneje podpore mej Ljubljanskimi Slovenci. Na zdar!

Poročilo tajnikovo vsprejelo se je s splošnimi živoklici in rokoploskanjem in ko je brat Zagorjan predlagal, da se je tajniku za njegovo vrlo izvestje in požrtovalno delovanje izreče zahvala, bil je ta predlog vsprejet z živahnimi dobroklici.

(Konec prih.)

Domače stvari.

(Novo pevsko društvo.) Piše se nam: Vaš gospod listkar je v predvčerajnji številki Vašega cenjenega lista uganil, da se namerava v Ljubljani ustanoviti novo pevsko društvo. Smoter tega društva bode v prvi vrsti gojiti pravo koncertno petje in sploh gojiti umetnost petja v najširšem pomenu te besede. Oziralo se bode novo društvo pri vajah in produkcijah, ter sploh pri javnih nastopih pred vsem na slovenske in slovanske glasbeno umotvore. Podlaga temu društvu je sedaj tako trdna, da ni dvombe, da bode krepko takoj po svojem rojstvu. Že sedaj je že skoro nad tri meseca zbranih nad 20 pevcev v prosto pevsko zvezo. Tem pevcom, ki imajo po dve vaji na teden, pridružilo se bode v kratkem jednak in še večje število. Zamočati pa ne smemo, da bode to novo društvo spajalo v sebi pevce iz vseh izobraženih in inteligenčnih stanov. Obstoj novega društva je pa toliko bolj osiguran, ker bode postavljeni v okrilje „Glasbene Matice“. Društvo bode torej pravo za pravo integrirajoč del „Glasbene Matice“. Ta zveza med obema društвoma bode koristna njima samima, posebej pa še občinstvu, kateremu se ni batiti, da bode treba za novo društvo novih gmotnih prispevkov. Končno moramo opozarjati, da je naš slavnoznan glasbotvornik gosp. prof. Nedvěd novemu društvu obljudil svojo dejanjsko pripomoč in nekako pokroviteljstvo. Upati pa smemo z vso gotovostjo, da bode ta umetnik prevzel tudi formalno vodstvo novega društva, kakor hitro se mu bode — žalibog nekoliko oslabljeno zdravje poboljšalo. Akoravno bode novo pevsko društvo kmalu uprizorjeno, smo si šteli vendar v svojo dolžnost, da že sedaj opozorimo slavno Ljubljansko pa tudi vnanje občinstvu, da se bodo večinoma vse Ljubljanske možke pevske moći združile v jedno društvo, ki bude mogočen faktor, da se pospeši ali pravo za pravo vzbudi socijalno in društveno življenje v Ljubljani, katero je danes — žal — neizrecno dolgočasno!

(Slovensko gledališče.) Opozarjamo še jedenkrat na jutrišnjo predstavo. Igrala se bode dobro znana Winterfeldova veseloigra v 4 dejanjih „Zakotni pisar“, ki bude mnogim obiskovalcem slovenskih predstav nova, ker se od 1. 1874. ni več predstavljala. Nadejati se je torej obilnega občinstva.

(Beseda kluba slovenskih biciklistov) obeta po pripravah soditi, postati jako zanimiva in jedna najlepših veselic v predpustu. Podali nam bodo vrlji naši biciklisti divne slike iz njih raznoličnega življenja. Pri teh slikah bodo tudi sodelovale rodoljubne gospodice iz odličnih rodbin, katere je blagovolila naprositi blag, gospa Murnikova v imenu kluba. Čuli bodoemo v prvo bicikliški

pevski zbor, ki šteje lepo število vežbanih pevcev, mej njimi študi gosp. Medena. Lepo to veselico zaključil bode plesni venček, kateri bode gotovo tudi letos jako živahen, kakor vedno do sedaj. Natančneji program priobčili bodo v jedni prihodnjih številk.

— (Mestni vodovod) moral je včeraj zvečer zapreti dotok vode v mesto, ker se je pri črepalnicah v Klečah pokvaril ventil. Prvi ventil zlomil se je že pred petimi dnevi, zamenili so ga z drugim, ki so ga imeli v rezervi, včeraj se je pa tudi ta zlomil. Nedostatek je že odstranjen in se je že danes popoludne zopet pričelo s črepanjem. Pri tej priliki opozarjam občinstvo, naj ne troši brez potrebe po noči toliko vode, ker se vender ni bat, da bi pri sedanjitemperaturi voda zmrznila.

— (Slovenska ekspedicija k severnemu tečaju.) Marsikdo bode neverjetno zmanjval z glavo; pa vender je tako. Zakaj bi pa tudi ne napravili Slovenci svoje ekspedicije v arktične kraje, da odkrijejo kako „Novo Zemljo“, kjer bi uživali več veselja, kakor ga uživajo navadno? Če smo prav poučeni, bode se jim to tudi popolnoma posrečilo in ta naprej zagotovljeni uspeh razlikuje našo polarno ekspedicijo od jednakih podjetij drugih narodov. Najzanimiveje pa je to, da so členi te ekspedicije že naprej pripravljeni na tropično vročino, katero jim bode prenašati. To je res prava „contradictio in adjectu“; a kdor se hoče prepričati o resničnosti naše trditve, pride naj pustni vtorek na „Sokolovo“ maškarado v Ljubljansko čitalnico in videl bode, kako se bo poleg Janeza Mrazka — brez Janeza si pač slovenskega podjetja misliti ni mogoče — načelnika ekspedicije, potil tudi zdravnik iste dr. Zmrzlík in kakošno vročino bodo dobri stvari za ljubo prenašali ostali člani ekspedicije.

— (Klub amaterjev-fotografov v Ljubljani) ima v pondeljek, dne 12. januvarja 1891. ob $\frac{1}{2}$ 8. uri zvečer svoj občni zbor v prostorih c. kr. obrtnice strokovne šole pri Virantu. Na dnevnem redu je volitev novega odbora in računski sklep za preteklo družbeno leto.

— (Krojaško bolniško društvo) za delavce naznanja, da bode v nedeljo 18. t. m. ob 2. uri popoludne občni zbor, v gostilni „pri Lozarji“. Dnevni red: Predložitev računa leta 1890; v sprejem novih udov in nasveti v korist društva. Vabljeni so tudi krojaški mojstri, kateri ne plačajo nad 5 gld. direktnega davka.

— (Zima in zameti) delajo po mnogih krajih velike neprilike. V Benetkah, Milanu, Florenci in Turinu zapadel je sneg. Abruzzi so vsi polni snega. — Pošta z Dunaja v Trst pošilja se čez Pontebo in Videm. Mnogo železničnih prog je še zaprtih. Na južni železnični bili so včeraj razun proge Ljubljana-Trst zaprte še naslednje proge: Dunaj-Dunajsko Novomesto-Sobotica, Meidling-Pottendorf in Grammat-Neusiedl-Dunajsko Novomesto. Tudi parni tramvaj ustavil je promet na progah Florisdorf-Stammersdorf in Florisdorf-Gross-Enzersdorf. —

— (Mesto Zagreb) šteje po poslednjem ljudskem štetji 2113 hiš in 39.430 prebivalcev, mejni temi 37.369 civilistov in 2061 vojakov. Od 1880. l. pomnožilo se je prebivalstvo za 9550 duš.

— („Vrtec.“) Časopis s podobami za slovensko mladino ima v 1. letoski štev. nastopuo vsebino: Vrtec ob novem letu 1891. (Fr. Krek.) — Preljuba mladina. — Naš gospod učitelj. — Na ledu. — Po zimi. — Dom resnice. — Striže Zimovič. — Zakaj je imel Jurijče nesrečo. — Lovčev najljubši kraj. — Januarij. — Metka majhna — srce veliko. Klobuk. — Ptičice po zimi. Vrtec v prilogu pa ima še posebej: Spomin na dobro delo. — Atil in grob. — Moč godbe in petja. — Jastreb in slavec — Domača živali. — Pripovedka o konjski barvi. — Listje in cvetje. — Vrtec stane za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr.

— (V mestni klavnici) se je pretekelo leto zaklalo 22.377 glav živine in sicer: 3821 goveje živine, 6931 prašičev, 6542 telet, 2785 kozlov in ovac in 2298 kozličev. Na ogled se je prineslo 11.432 klog. različnega mesa.

— (Grozno zločinstvo.) V Bukovji blizu Žalea natrosila je, kakor čitamo v „Slov. Gosp.“, neka deklica svojim roditeljem mišnice v jedi. Ko so jo zaradi tega žandarmi iz Žalea prijeli, priznala je še po vrhu, da je pred 15 leti povila otroka, pa ga položila v korito, da so ga prasiči požrli.

— (Tržaško podporno in bračno društvo) ima danes zvečer v dvorani „Tersicora“ društveni ples.

— (Vsled trdne uši) opustilo se je od 1. 1886. do 1888. na Štajerskem 444 ha vinogradov, mesto njih naredile se je 338 ha njiv, 70 ha travnikov, vrtov pa 47 ha.

— (Za dijaško kuhinjo v Mariboru) so darovali gg.: Cinglak, kaplan v Sevnici, 2 gld., neimenovanka 5 gld., dr. Muršec, kons. svetovalec, 5 gld., Hribovšek, kanonik in direktor, 5 gld., Frangeš, kaplan pri sv. Juriju, 1 gld., Posojilnica v Makoleah 10 gld., Fr. Murkovič, kaplan v Jarenni, 2 gld., Wannaus, trgovec v Radgoni, 4 gld., M. Štraki, presbiter, 1 gld. Bog plati! „Slov. G.“

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Carigrad 9. januvarja. Vnani urad objavil nastopni „communiqué“: Lucki, o katerem je bilo poslednje dni toliko govora, je terorist in je zapleten v mnogo kriminalnih slučajev v Rusiji. Vsled tega bil bi že večkrat obsojen, a našel je sredstev, da je ubežal na Bolgarsko in se tako kazni odtegnil. Ruska policija iskala ga je kot navadnega hudočelca, za kar ima neovrgljivih dokazov. Niti cesarska turška vlada, niti palača se ne moreta umesavati, ako so ga Rusi prijeli. Ruska konzularska oblastva postopala so samostojno, ko so za vse slučaje obvestila lokalno policijo. Sicer je pa pripoznana stvar, da imajo tuja konzulstva v Turčiji pa dogovorih pravico, prijeti tega ali onega izmej rojakov svojih. Turška vlada ni imela povoda, da bi varovala Luckega kot politiškega zlodejca.

Madrid 9. januvarja. Po vsem Španjskem velik mraz, na morji hud vihar. V Valenciji več ladij poškodovanih. V Granadi bil močen potres.

Dunaj 10. januvarja. „Wiener-Zeitung“ objavlja državno pogodbo z Italijo v varstvo proizvodov literature in umetnosti.

Pariz 10. januvarja. Chilenski poslanik prijavil listu „Siecle“: Predsednik Balmaceda razpustil kongres, ki ni hotel dovoliti budgeta. Poslanci izdali manifest v katerem proglašajo postopanje predsednika kot rušenje zakona. Vojska se še ni odločila, mornarica bode najbrže proti Balcedi. Poslednji je v Sant Jagu, zbornični predsednik na vojnem brodovji.

Carigrad 10. januvarja. Major Hülzen izročil sultalu nemškega cesarja ročno pismo in častno sablo. V pismu izreka se najtoplejša zahvala na pomoči ponesrečenemu parobrodu „Friderik Karl“ in ponavljajo se zagotovila odkritosrčnega prijateljstva.

Carigrad 10. januvarja. Spor s patrijarhatom še ni poravnani. Patrijarhat je mislil, da je to, kar se je odjenjalo, že definitivno. Porta pa trdi, da bi predloge ministra za bogičastje imel poprej v sprejeti ministerski svet, cesar pa potrditi. Govori se, da je sultan istega mnenja, kakor Porta, torej možno, da se minister za bogičastje odstavi. Grške cerkve še odprte.

Razne vesti.

* (Ivan Orth.) Kakor javlja „Journal des Debats“ z Dunaja, je zavarovalno društvo „Lloyd“ v Trstu na zahtevo velike vojvodine Toskanske, izjavilo, da izplača ono svoto, za katero je bila za varovanja Ivana Ortha ladija. Družba smatra za gotovo, da se je ladija potopila.

* (Novoletna darila) so v navadi še izza rimskih časov. Sprva je moral dati klijent ob novem letu patriciju, katerega se je izbral za pokrovitelja, kak dar. Pozneje, ko so se stanovi zjednacili, je pa postala sploh navada, dajati novoletna darila.

* (Hun.) oče kitajskega cesarja je na Novem letu dan v Pekingu umrl.

* (Naraščanje Berolina.) Berolin je leta 1745. imel 100.000 stanovnikov, še le leta 1819. se je to število podvojilo. Dvajset let pozneje je pruska stolica imela 300.000 prebivalcev, potem se je pa v sedmih letih pomnožilo število prebivalstva na 400.000. 1859. leta je že bilo v Berolini pol milijona prebivalcev, 1875. pa milijon, po najnovejšem popisovanju jih je pa nad pol drugi milijon.

* (Detomor v wagonu.) V kupeji 3. razreda vlaka, ki se je pripeljal iz Požuna v Trnovo, našli so mrtvega novorojenega dečka, ki je bil prepasan z rumeno prepasnico in so mu bila ustva začašena z listjem. Posveduje se po zločinku.

* (Diamantna in srebrna poroka.) Na Sveti dan sta v Maršovu na Moravskem Jakob in Sofija Konečny slavila svojo dijamantno, njihin sin Josip pa isti dan svojo srebrno poroko.

* (Originalna darilnica.) Iz Rima se javlja nekemu francoskemu listu, da je podarila Španjska kraljica papežu za novo leto navadno štečno palico. Španjski veleposlanik izročil je palico svetemu očetu proseč ga, da se blagovoli nanjo opreti. Komaj se je oprl Lev XIII. z roko ob srebrno gumbo na palici, palo je iz nje polno zlatov, ki so se mu usuli pod noge.

* (Novi siameški dvojčki.) Neka ženska blizu Cannes porodila je te dni dve deklici, ki sta vkupe zraščeni. Zdravnik so se takoj izjavili, da je vsaka operacija nemogoča.

* (Nesreča na parobrodu.) Dne 5. t. m. ko se je italijanska pomorska eskadra iz Genove odpravljala na pot, počila je na parobrodu „Vešuvio“ neka cev pri parnem kotlu, vsled česar je bil ubit jeden pomorščak, dva mašinista in pet kuřilcev pa težko ranjenih.

* (Smrtjo kaznovan tat.) Na Sveti večer je oskrbniku kmetijske in gozdarske šole v Križi na Hrvatskem bilo ukradenih pet kokošij in pet rac. Drugi dan našli so kmetje na polji zmrzlega moža, ki je imel ukradeno perutnino pri sebi.

* (Ne prevročel!) V Gladbachu v renski pokrajini umrl je te dni dveletni otrok, ker so mu dali piti prevročega mleka. Mleko je otroka poprilo po grlu in želodeci.

* (Železniški sprevodnik umorjen.) Dne 29. decembra je v Brno prišel vlak, na katerem so pogrešali jednega sprevodnika. Pozneje našli so konduktora mrtvega poleg železnicice ležečega. Imel je več ran, prizadetih z nožem. Bil je torej umorjen.

Za vnosno porabo. Bolečine udov, protinske in revmatične bolezni in vsakvrstna vnetja se z gotovim uspehom ozdravijo z Moll-ovim „Francoskim žganjem“. Stekljenica stane 90 kr. Vsaki dan ga razpošilja po poštem povzetji A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom.

6 (55 - 17)

,LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60 ; za pol leta gld. 2.30 ; za četrto leto gld. 1.15.

Tujci:

9. januvarja.

Pri **Malloti**: Karplus, Horowitz, Messing, Reiner, Höningman z Dunaja. — Pl. Mecensefy, Melisch iz Pulja. — Hoffman iz Kočevja — Krappe iz Budimpešte. — Kováč iz Gradca. — Nessler, Grebenc iz Trsta. — Müller iz Novega Jorka.

Pri **Slonu**: Holz, Goldberg, Spieler, knez Windischgrätz, grof Harrach, Grünbuth z Dunaja. — Lengel, Gross iz Kaniže. — Preter iz Zagreba. — Brassler, Müller iz Pulja. — Nachod iz Prage.

Pri **avstrijskem cesarju**: Maiwald iz Ljubljane.

Pri **bavarskem dvoru**: Frank iz Gradca. — Steinbauer iz Ljubljane. — Čadey, Dietre iz Trsta.

Pri **južnem kolodvoru**: Tirnau iz Gorice. — Zanca iz Sibenika. — Cendor z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

8. januvarja: Josip Cunder, konduktor, sin, 16 dnij, Resljeva cesta št. 27, za božjastjo.

V deželni bolniči:

7. januvarja: Valentijn Logar, delavec, 49 let, za vnetjem trebušne mrene.

8. januvarja: Apolonija Bučar, delavka, 40 let, za rakom.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
7. jan	7. zjutraj.	730'6 mm.	-6° C	sl. vzh.	obl.	50 mm.
2. popol.		728'9 mm.	-3° C	sl. vzh.	snež.	
9. zvečer		730'6 mm.	-4° C	sl. vzh.	snež.	snega.

Srednja temperatura -4.8°, za 2.2° pod normalom.

Izkaz avstro-egerske banke

z dne 7. januvarja 1890.

Prejšnji teden
Bankovcev v prometu 431.846.000 gld. (- 14.088.000 gld.)
Zaklad v gotovini 244.627.000 " (+ 136.000 ")
Portfelj . . . . . 155.737.000 " (- 10.882.000 ")
Lombard . . . . . 35.831.000 " (- 5.567.000 ")
Davka prosta bankovčna rezerva . . . . . 24.129.000 " (+ 16.609.000 ")

Dunajska borza

dne 10. januvarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 90.60	gld. 90.60
Srebrna renta	90.75	90.75
Zlata renta	107.65	" 107.9
5% marčna renta	103.35	" 103.50
Akcije narodne banke	995	" 997
Kreditne akcije	307	" 307.75
London	114.50	

PRI KATARU
sapnih organov, kašiji, nahodu, hričavosti in vratnih bolezni zdravniki opozarjajo na

**GLAVNO SKLADISTE
MATTONIJEVE
GIESSHUBLER**
nejčljive lužne
KISELINE

ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mlekom pomešana. (5-1)
Ima miloraztoplivi, osvežujoči in pomirjujoči upliv, posebno pospešuje razslizenje ter je v takih slučajih pozna kot jasno dobro zdravilo.

Zahvala.

Podpisani izrekajo vsem prijateljem in znanem, zlasti tudi slavnemu prostovoljnemu požarnemu brambi za darovane vence, za blago sočutje in mnogo brojno udeležitev pri pogrebu našega nepozabnega soproga in očeta, gospoda

Karola Bittenc-a

c. kr. sodomercu

najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 10. januvarja 1891.

(22)

Žalujoči ostali.

Izurjenega dacarja

vsprejme takoj (13-2)

društvo daca v Radovljici.

Pri velikem denarnem zavodu dobri

zaslužka

vsakdo, ki živi na kmetih in se ne plaši resnega dela.

Ponudbe pošiljajo naj se v zaprtih pismih z napisom „Resno delo“ upravnemu „Slovenskega Naroda“.

(12-1)

Dorsch-evo olje iz kitovih jeter

načinje, največje in najuplivnejše vrste medicinsko olje iz kitovih jeter. Staropreverjeno sredstvo proti kašljui, zlasti pri plučnih bolezni, škrofelnih itd.

Mala steklenica 50 kr., dvojna steklenica 90 kr.

Bergensko Dorsch-evo olje iz kitovih jeter v trioglatih steklenicah 1 gld. (793-22)

Deželna lekarna „Pri Mariji Pomagaj“

Ludovika Grečel-na

v Ljubljani, na Mestnem trgu 11.

DR. VALENTINA ZARNIKA ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:

PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNİKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zborna. — Pisma slovenkega turista.

Knjižica je tako elegantno, po največjem uzorci in resno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnika v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoroden podpis. — Cena knjižice je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

Notarskega kandidata z najmanj jednoletno prakso, eventualno izurjenega koncipijenta

brez legalne prakse vsprejmem pod ugodnimi pogoji z nastopom službe do 15. februarja, najdalje do 1. marca 1891. Ponudbe z dokazi o dosedanjem službovanju in zahtevami glede plače naj se mi takoj dospoštejo.

Dr. Jurij Pučko,
(8-2) c. kr. notar na Krškem.

Zobozdravnik Schweiger stanuje hotel „Stadt Wien“ (pri Maliči)

št. 23 in 24 — II. nadstropje.

Ordinira vsaki dan od 9. do 12. ure dopoludne, od 2. do 5. ure popoludne.

Ob nedeljah in praznikih od 9. do 1/1. ure.

Najnovejše iznajdbe v zobozdravništvu. — Najboljši plombe, po barvi zobem prikladne. — Za vsa dela se jamči. (800-18)

Brnski sukneni ostanki

2-10 metra za celo zimsko suknjo. — **Palmerston** gld. 5.50.

Sukneni ostanki

2-10 metra za celo zimsko suknjo. Mandarin v vseh barvah v zalogi, tako fine baže gld. 9.—

Sukneni ostanki

3-10 metra za vso zimsko oblike gld. 5.—

Loden

za lovski suknje 2-10 m. gld. 5.—

Sukneni ostanki

za cele hlače, progasti ali križasti, 1 ostanki velja gld. 3.50.

Svilneno grebenasto sukno

le najnovejše v progi, 1 cele hlače gld. 6.—

Blago za uniforme

ces. kr. uradnikov, finančnih, veteranskih društev in požarnih bramb po najnižjih cenah. (789-11)

Bernhard Ticho

BRNO

Zelny trh št. 18.

Razpošilja se proti povzetju.

Uzoreci pošiljajo se zastonj in franko.

Elegantno opravljene karte za uzorce le najnovejše v bogati izberi pošiljam na zahtevanje gosp. krojaškim mojstrom.

„THE GRESHAM“, zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1 Pešta, Franz-Josefsplatz št. 1, v hiši društva. Filijala za Ogrsko:

št. 5 in 6, v hiši društva.

frank. 106,578,528,96

Letni dohodki na premijah in obrestih dne 30. junija 1889. 19,328,518,86

Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupin itd. za obstanka društva (1848). 219,930,701,87

V poslednjem dvanajstmesecnej poslovalnej periodi uložilo se je pri društvu za novih ponudb, vsled česar znaša skupni znesek za obstanka društva na uloženih ponudbah. . . . . 49,069,600—

1.610,827,280— Prospekti in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obratce za predlage daje brezplačno

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje pri Guido Zeschkotu. (160-10)

Pri kneza Auersperga grajski Soteski oddajo se dne 14. januvarja 1891 po javni dražbi na tri leta v najem nastopni predmeti:

Gostilnica v Soteski

hkrat z mostarino tamošnjega mostu, izklicna cena 120 gld.

Mlin, stope in žaga v Soteski

izklicna cena 280 gld. (948-3)

Oni, ki želijo jeden ali pa oba predmeta vzeti v najem, pridejo naj v dan 14. januvarja 1891 ob 2. uri popoludne v gozdarsko pisarno v Soteski, pošta Dvor in seboj prineso za varčino polovico izklicene cene.

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczy-ja, deželna lekarna, Sackstrasse.

Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczy-ja, „pri sv. Frančišku“, (ob jednem kemična tovarna), V., Hundsthurmstrasse 113. (612-12)

Nepresegljivo za zobe je

I. salicilna ustna voda

aromatična, upliva okrepčevajoče, zabranjuje gnijilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. — Jedna velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zombni prašek

splošno priljubljen, upliva tako okrepčevajoče, ohranjuje zobe svetlobne, à 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem, ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja

lekarna Ubald pl. Trnkóczy

diplomovani posestnik lekarne in kemik poleg rotovža v Ljubljani.

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczy-ja, „pri zlatu levu“, VIII., Josefstadtstrasse 30.

Dunaj: Lekarna dr. Otona pl. Trnkóczy-ja, „pri Radetzkyplatz 17.“

Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo.

BENSDORP & Comp. v Amsterdamu

priporočajo svoj fini

holandski cacao-prašek

ki ima najizvrstnejši okus, je zajamčeno čist, lahko raztopljen in tako redilen.

Prodajajo ga: Mihail Kastner, Peter Lassnik, M. E. Supan, H. L. Wenzel, J. Klauer, J. Perdan, Jeglič & Leskovic.

Deček

iz dobre rodbine **vsprejme se takoj** pod ugodnimi pogojih v prodajalnico z mešanim blagom. — Več se izvle pri J. Modic-u v Novi vasi pri Rakeku. (9—3)

Banka „Slavija“

vsprejme nekoliko stalnih zastopnikov.

Rodoljubi, ki vedo, kakšno važno je za naš narod, da se povodi ravnamo po gaslu „Svoji k svojim!“ in imajo voljo, delovati v tem smislu, blagovolje naj se oglašati pri **generalnem zastopu banke „Slavije“ v Ljubljani**, ki uraduje v lastni hiši bankini, v Gospodskih ulicah št. 12. (11—1)

Prva kranjska, na mnogih razstavah odlikovana, leta 1822. ustanovljena (943—3)

lesna, pletarska in sitarska obrt
M. Pakič v Ljubljani

priporoča p. n. naročnikom **garantirano pravo žimo**, razločiti od s fibrizom in drugimi stvarmi mešano žimo), **morsko travo** (Seegras), **preproge iz lesene volne** po čudovito nizkih cenah, razno **kuhinjsko orodje**, **fine škafke, čebre in banice za kopanje**, pletene kovčuge za potovanje v raznih velikostih, **najfinejše košarice z dvema pokrovoma** in takozvane, **Stephanie** košarice, kakor tudi **navađne košare po najnižjih cenah**.

Zunajna naročila izvrše se takoj s povzetjem.

Išče se stanovanje

obstoječe iz 2 sob s pripadci za obitelj brez otrok za čas od **1. maja t. l. dalje v sredini mesta**. — Želi se parter ali I nadstropje. — Pismene ponudbe **vsprejema** upravnštvo „Slovenskega Naroda“. (21—1)

Dr. Rose životni balsam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešjujoče in napenjanja odstranjujoče ter mili raztopljujoče

domače sredstvo. (88—36)

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloge skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobijo:

Praško universalno domače mazilo

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čistenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V škatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloge

B. FRAGNER, Praga,

št. 203—204, Malá strana, lekarna „pri černem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Proda se lepa kobila

(16—1)

močan mlinarsk voz.

Kobila je prav lepega in težkega plemena in se zaradi tega proda, ker je dobila kolene (Stichbein) in ni več za težko vožnjo Gospodaru, ki bi jo za reho in za delo na polji rabil, pa bi še dobro služila. — Kje? pove upravnštvo tega lista.

Pri **Jakobu Zalazniku**

na Starem trgu h. št. 21

vsak dan sveži

(970—4)

pustni krofi.

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov

koroški rimski vrelec

jako odlična zdravilna studenčica pri vratnih, želodčnih, mehurnih in obistnih bolezni, pri kataru, hripcavosti, kašičjanji, posebno za otroke, poleg tega pa tudi

jako fina namizna voda

s posebno dobrim okusom, brez vseh organskih in želodec otežjujočih primesi.

Glavna zaloge v Ljubljani pri M. E. Supan-u; prodajajo ga nadalje: M. Kastner in J. Klauer; v Kranji: F. Dollenz; v Logatci: J. Tolazzi.

KAROL TILL, Ljubljana, Špitalske ulice 10.

Pisni in stenski koledar, dnevni in tedenski blockkoledar, notični in beležni blockkoledar, žepni in listniški koledar, orjaški in mignonblockkoledar, salonski blockkoledar, kazalo dné in meseca (večni koledar) podložni koledar v vseh izdajah.

Pisni papir:

Konceptni in kancelijski papir za odvetnike, urade, trgovce, vojaške pisarne in notarje.

Dokumentni papir.

Novosti v papirni konfekciji, cartes de correspondance, razkošne kasete, najfinejše narejene, s cvetlicami in raznimi umetnimi utiski.

Prirodopis v podobah živalstva v 250 podobah v porabo pri nazornem nauku.

Cena 3 gld.

Velika zaloge vsega šolskega orodja.

Pismeni papir s kuverti v kasetah in mapah, v formatu četrtinke in osmerke, s pismenimi glavami in tiskanimi firmami.
Vizitnice.

Poslovne knjige, kopirne knjige, knjige beležnice, zapisne knjige, naročninske knjige, beležni bloki, knjige za perilo, skrilne knjige, potne papirne knjige.

Vse risalne materijalije:

Risala, risalne deske, risalna ravnila, kotniki, ravnila, kockasta ravnila, prožne deščice, pritrjevalni žeblički, skledice za tuš, barve, čopiči, tuš.

Utisnjeno galanterijsko blago iz usnjene lepenke, omotki za cvetlične lonce, toki za krtace, toki za užgalne klinčke, okenski predložki, mizni položki, šivankine blazinice, delavske torbice, pečni zastori, časopisne mape, stenske torbe, torbe za karte, okvirji za fotografije, svetilnični krožniki, papirni koši, srajčnovratniški kartoni, toki za glavnike, krožniki za kozarce, toki za škarje, Etagères. (708—15)